

"İnfrastruktur obyektlərinin əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün əğlabatan uyğunlaşdırılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

"Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1153-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 18 iyul tarixli 213 nömrəli Fərmanının 1.1.12-ci yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1."İnfrastruktur obyektlərinin əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün əğlabatan uyğunlaşdırılması Qaydası" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu Qərarla dəyişikliklər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 24 avqust tarixli 772 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 2.6-1-ci bəndinə uyğun edilə bilər.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov

Bakı şəhəri, _____ 2018-ci il
№ ____

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2018-ci il ___ _____ tarixli ___ nömrəli qərarı ilə
təsdiq edilmişdir

İnfrastruktur obyektlərinin əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün əqlabatan uyğunlaşdırılması

QAYDASI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda "Əlilliyi olan şəxslərin hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 14.2-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və infrastruktur obyektlərinin əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün əqlabatan uyğunlaşdırılması qaydasını müəyyən edir.

1.2. Əqlabatan uyğunlaşdırmanın həyata keçirilməsinin əsas məqsədi əlilliyi olan şəxslər tərəfindən əsas insan hüquqlarının və azadlıqlarının digərləri ilə bərabər səviyyədə həyata keçirilməsinin təmin olunmasıdır.

1.3. Əqlabatan uyğunlaşdırma əlilliyi olan şəxslərə qarşı ayrı-seçkiliyin dərhal aradan qaldırılmasına zəmin yaradır.

1.4. Mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikası ərazisində fəaliyyət göstərən müəssisə, idarə və təşkilatlar, fiziki şəxslər tabeliklərində olan yol-nəqliyyat, rabitə, informasiya, mədəniyyət, təhsil, məişət və digər sosial infrastruktur obyektlərini əlilliyi olan şəxslərin istifadəsi üçün əqlabatan uyğunlaşdırır.

1.5. Əqlabatan uyğunlaşdırma həddən artıq və əsaslandırılmamış öhdəlik yaratmamaqla obyekt və informasiyanın müyəssərliyini, avadanlıqlara və məkənlərə müəyyən dəyişikliklərin edilməsini, fəaliyyətin yenidən təşkilini, iş qrafikinin və yerinin dəyişdirilməsini, tədris proqramlarının, dərs materiallarının, tədris metodlarının və müalicə prosedurlarının adaptasiyasını, alternativ variantların (böyük ölçülü şrift, brayl əlifbası ilə nəşri və s.), yardımçı heyətin təmin olunması və digər bu kimi təminatları özündə əks etdirir.

1.6. Əqlabatan uyğunlaşdırma əlilliyi olan şəxsin öz hüquqlarını reallaşdırması ilə əlaqədar maneələrlə üzləşdiyi vaxt dərhal aparılır.

1.7. Əqlabatan uyğunlaşdırmanın üç əsas prinsipi nəzərə alınmalıdır:

1.7.1. əlilliyi olan şəxslərin üzləşdiyi maneələrin aradan qaldırılması üçün uyğunlaşma və düzəlişlərin zəruriliyi və mümkünlüyü;

1.7.2. uyğunlaşma və düzəlişlərin həyata keçirilməsi üçün öhdəliyin nəzərə alınması;

1.7.3. uyğunlaşdırma öhdəliyinin fərdilik təbiətindən irəli gələrək konkret hallarda tələb olunması.

1.8. Bu qaydada istifadə olunan anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

1.8.1 əqlabatan uyğunlaşdırma – əlilliyi olan şəxslər tərəfindən əsas insan hüquqlarının və azadlıqlarının digərləri ilə bərabər səviyyədə həyata keçirilməsinin təmin olunması məqsədi ilə zəruri və mümkün uyğunlaşma və düzəlişlər edilməsi;

1.8.2. portal – Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sisteminin (bundan sonra – MEİS) e-sosial internet portalı.

1.8.3. altsistem – MEİS-nin Məşğulluq altsistemi

2. Əqlabatan uyğunlaşdırmanın fərdiliyi, zəruriliyi və mümkünlüyü

2.1. Uyğunlaşdırmaların ağılabatanlığının mahiyyəti ondan ibarətdir ki, əlilliyi olan şəxsin öz hüquqlarından istifadə edə bilməsi və ya onları reallaşdırması üçün müəyyənləşdirilmiş hədəflər icra olunsun və əlilliyi olan şəxsin ehtiyacları qarşılansın.

2.2. Uyğunlaşdırmaların ağılabatanlığı onun əlilliyi olan şəxs üçün aktuallığı, münasibliyi və səmərəliliyi ilə ifadə olunur.

2.3. Ağılabatan uyğunlaşdırma tələbi yalnız əlilliyi olan şəxslər, yaxud onların qanuni nümayəndələri tərəfindən qaldırılır.

2.4. Ağılabatan uyğunlaşdırma hər bir əlilliyi olan şəxsə fərdi yanaşma tələb edir və ümumi uyğunlaşdırma öhdəliyi yaratmır. Uyğunlaşdırma, əlilliyi olan şəxslə müzakirə olunmalıdır.

2.5. Ağılabatan uyğunlaşdırmadan əsaslandırılmamış imtina, əlilliyi olan şəxsə qarşı ayrı-seçkilikdir. İstənilən imtina obyektiv amillərlə əsaslandırılmalı, vaxtında təhlil edilməli və əlilliyi olan şəxsin diqqətinə çatdırılmalıdır.

2.6. Ağılabatan uyğunlaşdırma öhdəliyinin icra etmək mükəlləfiyyəti olan mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları, dövlət adından yaradılan publik hüquqi şəxslər və səhmlərinin (paylarının) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər, təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq müəssisə, idarə və təşkilatlar, o cümlədən bütün işəgötürənlər (bundan sonra - öhdəlik daşıyıcısı) sorğu olmadığı halda belə əlilliyi olan şəxslərin öz hüquqlarından istifadə edə bilməsi və ya onları reallaşdırması üçün mövcud maneələri aradan qaldırılmalı və müyəssərliyi təmin etməlidir.

2.7. Əlilliyi olan əməkdaş və ya əməkdaş olmağa üzrə ağılabatan uyğunlaşdırma zərurəti aşağıdakı vasitələrlə bəyan edilmiş hesab olunur:

2.7.1. əlilliyi olan əməkdaş və ya əməkdaş olmağa namizəd tərəfindən onun əlilliyinə müvafiq olaraq uyğunlaşdırma tələbi bilavasitə işəgötürənə portal üzərindən bildirilir;

2.7.2. daxil olmuş müraciət əsasında işəgötürənə əlilliyi olan əməkdaş və ya əməkdaş olmağa namizədin əlilliyi və ona müvafiq olaraq uyğunlaşdırma zərurəti bildirilir;

2.7.3. MEİS üzərindən əməkdaş və ya əməkdaş olmağa namizədin əlilliyi barədə məlumatlar işəgötürənin diqqətinə çatdırılır.

2.8. İşəgötürənlər 2.7-ci bəndə qeyd olunmuş vasitələrdən istənilən biri üzrə şəxsin əlilliyi barədə məlumat əldə etdikdən dərhal sonra uyğunlaşdırmanın təmin edilməsi ilə bağlı zəruri tədbirləri görməlidirlər. İşəgötürənlərin bu öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə bağlı hərəkətsizliyi və əsaslandırılmamış imtinası ayrı-seçkilik hesab olunur.

3. Həddən artıq və əsaslandırılmamış öhdəlik

3.1. Ayrı-seçkiliyə qarşı vacib öhdəlik olan ağılabatan uyğunlaşdırma ilə bağlı həddən artıq və əsaslandırılmamış öhdəliklərin yaradılmasına və bu sahədə sui-istifadəyə yol verilmir.

3.2. Ağılabatan uyğunlaşdırmanın həyata keçirilməsi üçün aşağıdakı amillərin nəzərə alınması vacibdir:

3.2.1. əlilliyi olan şəxslə dialoq qurmaqla onun, öz hüquqlarından istifadə etməsi və ya onları reallaşdırmasına mane olan əngəllərin müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması;

3.2.2. uyğunlaşdırmanın həyata keçirilməsinin mümkünlüyünün və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi. Həyata keçirilməsi qeyri-mümkün olduğu zaman uyğunlaşdırma ağılabatan hesab edilmir;

3.2.3. ağılabatan uyğunlaşdırmanın reallaşdırılması ilə əlaqədar öhdəlik daşıyıcısının imkanlarının qiymətləndirilməsi.

3.2.4. ağılabatan uyğunlaşdırmanın vacib olan hədəfi əlilliyi olan şəxslərə münasibətdə bərabərliyi və ayı-seçkiliyin aradan qaldırmasını təmin etmək;

3.2.5. həddən artıq və əsaslandırılmamış yükün olması iddiasının sübutu öhdəlik daşıyıcısı tərəfindən aparılır.

3.3. Həddən artıq və əsaslandırılmamış öhdəlik aşağıdakı prinsiplər əsasında müəyyənləşdirilir:

3.3.1. öhdəlik daşıyıcısının maliyyə və digər xərcləri;

3.3.2. öhdəlik daşıyıcısının maliyyə resursları;

3.3.3. öhdəlik daşıyıcısının işçi sayı;

3.3.4. əlavə vəsait cəlb etmə imkanları;

3.4. Uyğunlaşdırma üzrə 3.3.-cü bənddə qeyd olunan prinsiplər ayrı-ayrılıqda deyil əlilliyi olan şəxs və digərləri üçün yaradacağı dəyərlə vəhdət şəklində nəzərdən keçirilməlidir.

4. Uyğunlaşdırma üçün müraciət və görülən işlərin uçotu

4.1. Uyğunlaşdırma üçün müraciət əlilliyi olan şəxs tərəfindən portalda olan şəxsi kabinetdən aidiyyəti öhdəlik daşıyıcısına ünvanlanır.

4.2. Şəxs tərəfindən müraciətdə şəxsin əlilliyi və onunla əlaqədar üzləşdiyi maneələr, ehtiyac duyulan uyğunlaşdırmalar qeyd edilir.

4.3. Müraciət altsistem vasitəsilə öhdəlik daşıyıcısının şəxsi kabinetinə əks etdirilir və səlahiyyətli şəxsin mobil telefonuna bu barədə SMS ismarıç göndərilir.

4.3. Öhdəlik daşıyıcısı müraciət daxil olduqdan sonra dərhal əlilliyi olan şəxslə müzakirə aparır və tələb olunan uyğunlaşdırmanın xarakteri, tələb olunan resurslar və əldə olunacaq nəticələr müəyyənləşdirilir. Öhdəlik daşıyıcısı aparılmış müzakirə üzrə müvafiq məlumatları portala daxil edir.

4.4. Uyğunlaşdırmanın aparılmasına həddən artıq və əsaslandırılmamış yükün formalaşdıracağına dair qərar qəbul edildiyi təqdirdə öhdəlik daşıyıcısı altsistemdə bu qərarı əsaslandırılmalı və gücləndirilmiş elektron imza ilə təsdiq etməlidir.

4.5. Qərarla razı olmadığı halda əlilliyi olan şəxslər "İnzibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, inzibati qaydada və məhkəməyə şikayət verilə bilər.